

عنوان مقاله:

تحلیل مقایسه ای انسان کامل در گلشن راز شبستری و مرصادالعباد نجم الدین رازی

محل انتشار:

هفتمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه زبان و ادبیات ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

عباس محمدیان - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران

خدیجه تندکی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران

خلاصه مقاله:

انسان شگفت انگیزترین و پیچیده ترین آفریده خداست که با وجود کشش های جسمانی و غرایز نفسانی، جنبه الهی و ملکوتی نیز، در نهاد اینخلاصه آفرینش تعبیه شده و به خاطر این دوبرعده بودن، پیوسته در تکاپوست که به جنبه حقیقی خویش دست یابد و برای نیل به این هدفعالی در مسیر سیر و سلوک الیالله قرار میگیرد. در این مسیر پرفرازونشیب، سعی در رهایی روح خود از بندهای تعینات و هواجس نفسانیدارد تا دل، که خلاصه وجود اوست، صافی گشته و آیینه تمامنمای اسما و صفات حق گردد و به جایی برسد تا بشود "انسان کامل". چنینانسانی که خلاصه وجود آفرینش، نخستین مخلوق و اشرف مخلوقات است، سایر موجودات به سبب طفیل وجود آفریده شده اند؛ به این جهتمقام ولایت را داراست که میتواند واسطه بین حق و خلق باشد. موضوع این مقاله در راستای دیدگاه شیخ محمود شبستری در گلشن راز ونجم الدین رازی در مرصادالعباد با هدف واکاوی خصوصیات انسان کامل است که با روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که شبستری و نجم الدین رازی در مورد انسان کامل، آبخورهای فکری تقریبا یکسان دارند؛ به گونه ای که معتقدند که جمیعمراتب الهی و کونی از عقول و نفوس کلی و جزئی و مراتب طبیعت تا آخر تنزلات وجود، مرتبت انسان کامل است؛ این چنین انسانی کهخلیفهالله است، شایستگی مقام نبوت و ولایت را دارد که می تواند راهبر گمراهان شود تا از خواب غفلت بیدار شوند و به هدف غایبشان کهخودشناسی و به تبع آن خداشناسی است، برسند.

کلمات کلیدی:

انسان کامل، گلشن راز، شبستری، مرصادالعباد، نجم الدین رازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1371424>

